אין לי אלא שנשאת לכהן. לקמיה פריך מהיכא תיתי הא אטו משום דניסת לוי וישראל נמי בת כהן היא: **חלל.** כהן שנשא גרושה או זונה וילדה לו בן מיקרי חלל מן הכהונה כדכתיב (ויקרא כא) לא יחלל זרעו: **עובד כוכבים** [ב] **נתין וממזר.** אע"פ שאסורין לבא בקהל יש להם קידושין והרי היא אשת איש דקדושין מופסין בחייבי לאוין. ואע"ג דהתם מתניתין ר"ע דדרים וי"ו ומעיינן ליה דאין קדושין מופסין בחייבי לאוין [יבמות י:] איכא תנא ביבמות (דף מט.) דאית ליה אליבא דר"ע דכי אמר ר"ע אין קדושין מופסין בחייבי לאוין ה"מ בחייבי לאוין דשאר אבל בחייבי לאוין גרידי לא אמר. עובד כוכבים [ג] איכא

[א]אין לי אלא שניסת לכהן ניסת ללוי ולישראל לעובד כוכבים [ב] לחלל לממזר ולנתין מניין ת"ל [1]ובת איש כהן אע"פ שאינה כהנת [2]היא בשריפה [3]ואין בועלה בשריפה

[ג]היא בשריפה [2]ואין זוממיה בשריפה רבי אליעזר אומר את אביה בשריפה ואת חמיה בסקילה **אמר מר** יכול אפילו חיללה שבת חיללה שבת בת סקילה היא אמר רבא הא מני ר"ש היא דאמר שריפה חמורה סד"א הואיל ואחמיר בהו רחמנא בכהני [7]דרבי בהו מצות יתירות תידון בשריפה קא משמע לן (ח) מאי שנא מיניה דידיה סלקא דעתך אמינא איהו דאשתריא ליה שבת לגבי עבודה היא כיון דלא אשתריא שבת לגבה אימא תידון בשריפה קא משמע לן יכול אפילו פנויה הא לזנות כתיב כדר"א דאמר [6]פנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות עשאה זונה או אינו אומר אביה אלא להוציא את כל אדם אלא מאי ניהו שזינתה מאביה מאי אירייא בת כהן [7]אפילו בת ישראל נמי [7]דאמר רבא אמר לי רב יצחק בר אבודימי אתיא [2]הנה [3]הנה אתיא [3]זמה [4]זמה איצטריך סד"א קרא לאפוקי מדרבא מדגלי רחמנא בבת כהן ולא בבת ישראל קמ"ל בת כהן אין לי אלא שניסת לכהן ניסת ללוי לישראל ולעובד כוכבים ולחלל לנתין ולממזר מניין תלמוד לומר בת איש כהן אף על פי שאינה כהנת משום דאינסבא להו להני לאו בת כהן היא ותו מידי כהנת לכהן כתיב סד"א [1]כי תחל לזונות אמר רחמנא הני מילי היכא דקא מתחלא השתא אבל הא כיון דקא מתחלא וקיימא מעיקרא [7]דאמר מר [5]ובת כהן כי תהיה לאיש זר [8]כיון שנבעלה לפסול לה פסלה ללוי וישראל נמי [6]ושבה אל בית אביה כנעוריה מכלל דכי איתיה גביה לא אכלה אימא לא תידון בשריפה קמ"ל ודלא כר"מ [8]דתניא [9]בת כהן שניסת לישראל ואכלה תרומה משלמת את הקרן ואינה משלמת את החומש ומיתתה בשריפה [10]ניסת לאחד מן הפסולין משלמת קרן וחומש ומיתתה בחנק דברי ר' מאיר וחכמים אומרים [1]זו וזו משלמות קרן ולא חומש ומיתתן בשריפה ר"א אומר את אביה בשריפה ואת חמיה בסקילה מאי את אביה ואת חמיה אילימא את אביה ואת חמיה מחמיה מאי אירייא בת כהן אפילו בת ישראל נמי בתו בשריפה [1]וכלתו בסקילה אלא את אביה ברשות אביה ואת חמיה ברשות חמיה כמאן אי כרבנן האמרי נשואה יצאת לשריפה ולא ארוסה אי כרבי שמעון האמר אחת ארוסה ואחת נשואה בשריפה ואי כרבי ישמעאל האמר ארוסה יצאת לשריפה ולא נשואה את חמיה חנק הוא שלח רבין משמיה דרבי יוסי ברבי חנינא כך היא הצעה של משנה לעולם כרבנן והכי קאמר כל שהוא למטה ממיתת אביה ומאי ניהו נשוא' בת ישראל דאילו נשוא' בת ישראל בחנק הבא במיתת אביה בשריפה כל שהיא למעלה ממיתת אביה ומאי ניהו ארוסה בת ישראל דאילו ארוסה בת ישראל בעלמא בסקילה הבא במיתת חמיה בסקילה מתקיף לה ר' ירמיה מידי למעלה למטה קתני אלא אמר רבי ירמיה לעולם

הא מני ר"ש היא. אע"ג דר"ש לא דרים וי"ו דוסופטין בפרק קמא (דף יד. ושם) הכא דרים: סירכא

לאו דלא תתחתן בם (דברים ז) וכן נתין דהוא מן הגבעונים: **בת איש כהן.** איש יתירא למה לי אלא למדרש דאם הוא דבעינן איש כהן אבל בעל לא בעינן איש כהן ואף על פי שאינה כהנת אבל כהן קפיד קרא שתהא בת איש כהן ולא אשת כהן: **רבי אליעזר אומר כו'.** לקמן נעי מאי קאמר: **חיללה שבת בת סקילה.** והיכי ס"ד דהקל בה הכתוב משאר בנות ישראל לידון במיתה קלה: **ומאי שנא מיניה דידיה.** לענין שבת למה יחמיר לו בנקיבות יותר מן הזכרים כהנים: **איהו אשתריא שבת כו'.** ומשו"ה היכא דלא אשתריא ליה מיהו לא תחמיר עליה: **הא לזנות כתיב.** ופנויה לאו זנות היא דאין לשון זונה אלא שזינתה ויצאה מתחת בעלה לאחרים כמו (הושע ט) כי זנית מעל אלהיך לשון מורדת ויוצאה מזה לזה משוויה"ל בלע"ז: **כדר"א.** במסכת יבמות בהכא על יבמתו [פא.]: **עשאה זונה.** ליפסל מן הכהונה אלמא זנות מיקריי"ל: **מאי ניהו.** מאי קאמר לן קרא: **שזינתה מאביה.** בתמיה: **אמיא הנה הנה.** כתיב בבת בנו ובבת בתו בת כתך וגו' כי ערותך הנה וכתיב בבת אשתו (ויקרא יח) ערות בת בנך או בת בתך כתך וגו' כי ערותך הנה וכתיב בבת אשתו (שם) שארה הנה זימה היא מה בתשתו עשה בתה בבת בתה דכתיב (שם) ערות אשה ובתה וגו' אף כאן מייב על בתו כעל בת בתו ומן ק"ו לא תייתיה דאין עונשין מן הדין אבל גזרה שוה הוי אלילו מפורש בו דהא להך דרשה איכתיב הנה יתירא: **אמיא זימה זימה.** לידון בשריפה כתיב הכא זימה היא וכתיב בשריפה זימה (שם כ) בתם ישרפו וגו': **סלקא דעתך אמינא.** האי אביה קרא יתירא הוא דגליא שריפה בבת כהן שזינתה מאביה לאפוקי מגזירה שוה דרבא אמא למימר דלא תידרוש ליה לישראל הכא על בתו בשריפה דמדגלי רחמנא כו' קא משמע לן היא מחללת דזינתה [עם] שאר כל אדם קאמר: **לאו בת כהן היא.** בתמיה. למה לי אם יתירא לריבוי: **כי תחל לזנות.** כשהיא מתחללת על ידי זנות וזו נתחללה כבר ע"י נשואין שנשאת לחלל לנתין ולממזר נתחללה מן התורה אפי' יומת ותרע אין לה לא תשוב עוד אל בית אביה כענוריה ונפסלת נמי מן הכהונה שלא תיגשא עוד לכהן וכולה יליף ביבמות בפרק אלמנה (דף פא.): **לפסול לה.** כגון נתין וממזר: **פסלה.** עולמית מתרומה ומכהונה. והתם פריך האי מיבעי ליה לגופיה זר שאינו כהן לא תאכל בתרומה בחייו ומשני ליה התם. וחלל אע"ג דלא פסיל לה הוא דהא כשר לבא בקהל יליף לה בפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף פט.) מלא יחלל זרעו [ויקרא כא] מקיש זרעו לו מה הוא פוסל אף זרעו פוסל לכהן גדול הבא על האלמנה פוסל מן הכהונה ומן התרומה דיליף לה מלא יחלל שני חילולין במשמע שמחלל אותה ואת הולד: **לוי וישראל נמי.** אע"פ שאינה מחוללת עולמית מיהו כל ימי חייו מחוללת מן התרומה כדכתיב ושבה וגו': **ודלא כר"מ.** הא דאמרן לעיל בת כהן הנשואה לממזר בקדושתה קיימת וילדותיה בשריפה דלא כרבי מאיר: **ואלא בתרומה כשונג.** דגבי זר איכא חיוב קרן וחומש: **משלמת את הקרן.** דכיון דלא זכי לה רחמנא בגוה גזילה היא אצלה: **ואינה משלמת את החומש.** דלאו זרע היא הואיל ורחויה לחזור אם ימות בעלה וחזרע אין לה: **ומיתתה בשריפה.** אם זינתה: **נשאת לאחד מן הפסולים.** שנפסלה עד עולם ונתחללה הרי היא כזרע גמורה: **מאביה.** שזינתה מאביה: **כלומר בסקילה.** בתמני' (דף נג.): **כרשות אביה.** ארוסה: **אי כרבנן.** דאמרי סקילה חמורה איפכא מיבעי ליה דהא ארוסה חמורה מנשואה ולידיהן נשואה יצתה מכלל בת ישראל מחנק לשריפה ולא ארוסה מסקילה לשריפה: **ואי כרבי שמעון.** דאית ליה שריפה חמורה מסקילה הא אמר אחת ארוסה ואחת נשואה יצאו לשריפה: **ואי כר' ישמעאל.** הא דאמר שריפה חמורה כר' ישמעאל דאמר לקמן בשמעתא (ע"כ) ארוסה יצאת לשריפה ולא נשואה דיליף לה מבנין אב דבארוסה הכתוב מדבר: **אם חמיה חנק הוא.** כדין בת ישראל דהא לא יצתה מכללה: **כך הנעשה.** של משנה ר"ש כמו שהיא שנויה ולא תפכה ולעולם כרבנן דאית להו איפכא ארוסה בסקילה נשואה בשריפה ואיהו נמי הכי אמר כל שהיא בת ישראל שזינתה מאביה: **למעט ממיתת אביה.** שריפה כלומר במיתה שהיא קלה משריפה כגון נשואה דחנק בעלמא הוא הכא בבת כהן במיתת אביה כו' כאילו זינתה מאביה ובשריפה: **כל שהיא.** בבת ישראלית למעלה ממיתת אביה כגון ארוסה דבסקילה ה"נ בבת כהן לא יצאת מכללה להקל ונילודותיה במיתה חמורה כאילו זינתה מחמיה דבסקילה וה"ק אביה בשריפה הסמוכה למיתת אביה דנחיתא מינה לדרגא דהייתו נשואה בת ישראל הכא בבת כהן הוצאה כתוב להחמיר בשריפה ושהיא למעלה משריפה כגון ארוסה את חמיה דיינין לה כדין כלתו דבסקילה. יש לגמגם אמאי נקיט את חמיה תיפוק ליה דכן דינה בסקילה אחרי שלא יצאה מן הכלל ומיהו הא מתקפינן אתקפתא אחריתי ומפקינן ליה מטעמא: לעולם

ולא כרבי שמעון ולא כרבי ישמעאל ושקלו וטרו בה ודברים פשוטים הם. ואוקמא רבינא דהוא כתרא הכי לעולם כרבנן דאמרי ארוסה בת כהן בסקילה והנשואה בשריפה ואפיך אימא הכי את אביה בסקילה כלומר זינתה ברשות אביה והיא ארוסה בסקילה ברשות חמיה נשואה בשרפה. והאי דקתני את אביה בשרפה סירכא נקט. כלומר כל בת עם אביה בשרפה וכלתו בסקילה. שלח רבין משמיה דר' יוסי בר' חנינא כך הצעה של משנה. את אביה בשרפה ואת חמיה בסקילה והכי קאמר בת כהן כל שהיא למעלה ממיתת אביה ומאי ניהו נשואה בת ישראל אם זינתה דינה בחנק בת כהן נשואה שזינתה דינה בשרפה כבר בת שזינתה עם אביה ומאי ניהו ארוסה דאלו ארוסה בת ישראל בסקילה הבא בבת כהן שזינתה ארוסה כמיתת כלה שזינתה עם חמיה בסקילה. ורבי אליעזר כרבנן סבירא ליה דאמר נשואה בת כהן יצאה לשרפה ולא ארוסה אלא ארוסה אפילו בת כהן בסקילה ואע"ג דרמי ירמיה מידי למטה ולמעלה קתני.

מסורת הש"ס

א) [כס"ל: לכותי, ולכותי], ב) [לקמן 5. ע"ש], ג) [עי' תוספות עמוד ב ד"ה לאמיין], ד) [יבמות ה. קיד: קדושין כא: לה: לו. מכות כ. תמורה ל:], ה) יבמות עו: חמ: עו. תמורה ל., ו) לקמן עב: עו. פז: חגיגה יא: יבמות ג. כריתות ה., ז) יבמות חמ., ח) [כ"ל דמנן], ט) תרומות פ"ז מ"ב [כריתות ז.], י) [לקמן סו:], כ) כס"ל: כותי,

תורה אור השלם

1. ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף:
ויקרא כא ט
2. ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה: ויקרא יח י
3. ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: ויקרא יח יז
4. ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוככם:
ויקרא כ יד
5. ובת כהן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל:
ויקרא כב יב
6. ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו:
ויקרא כב יג

הגהות הב"ח

(ח) גס' קמ"ל ומאי שנא:

לעזי רש"י

אשוייר"א [אישוייר"א]. לסטות.

מוסף רש"י

ואין בועלה בשריפה. אלא כחנק כשאר אשת איש אים (מכות ב.). **פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה.** דלגבילת זנות קרי זונה (תמורה ל.). **אתיא הנה הנה.** לאיסורא, שבתו מאשתו וכן בת בתו ובת בנו יליפא מערות אשה ובתה לא תגלה, והרי בתו מאשתו בכלל בת אשתו, אבל בתו מאשתו לא משתמעא, דכתיב ערות אשה, ולשון אישות דעל ידי קידושין משמע, ובגי רחמנא בבת בתו ובת בנו מאשתו בהאי קרא ערות בת בנך או בת בתך, והכא לשון אישות לא כתיב, ואמאי בתו לא כתיב הכא, אלפיון בנ"ם כתיב הכא בקרא דאחוסה כי ערותך הנה ובכתיב בקרא דאחריתא דאישות שארה הנה, מה התם בתו כבת בתו, אף כאן בתו כבת בתו (יבמות ג. ובע"ז חגיגה יא.). **אתיא זמה זמה.** לשריפה, כתיב הכא בבתו מאשתו זמה היא וכתיב בשריפה זמה היא באש ישרפו, מה להלן שריפה אף כאן שריפה, ובתו מאשתו הא ילפינן מהנה הנה מבת אשתו (יבמות ג.) מאחר שלמדת אחוסה מבשואה, ובנשואה כתיב זמה היא כמה דכתיב בארוסה דמי, ומחזר ולמוד בה שריפה מאיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה היא באש ישרפו אותו ואתהן לה בהנה הנה יהבד בזמה זמה, כתיב הכא כי ערותך הנה וכתיב בבת אשתו שארה הנה, מה להלן זמה עמוד אף כאן זמה עמוד, ובתר דאיתיתן זמה לשאר דדיה ילפינן הנה שריפה בזמה זמה (לקמן עה.). המשך מוסף רש"י בסוף המסכת.

עין משפט נר מצוה

מז א ב מיי' פ"ג מהלכות מאיסורי ביאה הלכה ג סמג לאוין לד:
יז ג מיי' פ"כ מהלכות עדות הלכה י:
יח ד מיי' פ"ח מהלכות מאיסורי ביאה הלכה ה ופט"ו מהל' סנהדרין הלכה יא סמג לאוין לז:
יט ה מיי' פי"ח מהל' מאיסורי ביאה הלכה ג סמג לאוין קפא טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף מ:
כ ו מיי' פ"י מהלכות תרומות הלכה יב:
כא ז מיי' פ"ח מהלכות מאיסורי ביאה הלכה ד ופט"ו מהל' סנהדרין הלכה י סמג לאוין לז:

רבינו חננאל

אמר מר יכול אפילו חיללה שבת והא בחילול שבת בת סקילה היא מפקינן לה לשריפה לקולא, ואוקמא מתניתא דא לרבי שמעון היא דקסבר שריפה חמורה מהו דתימא נחמיר עליה ותידון בשריפה קמ"ל דלא ואקשינן ומאי שנא דאביה אם חיילל שבת נידון בסקילה והיא בשריפה סלקא דעתך אמינא איהו אישתרייא ליה שבת בעבודה במקדש כו'. יכול אפי' פנויה וכרבי אליעזר דאמר פנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות עשאה זונה קמ"ל דבעינן זנות עם זיקת הבעל לדברי הכל או אינו אומר את אביה אלא שזינתה עם אביה ודחי' האי מאי אירייא בת כהן אפילו בת ישראל עם אביה בשרפה כדרבה דאמר אמר לי רב יצחק בר אבדימי אתיא הנה הנה אתיא זימה זימה. פי' בבת בנו ובבת בתו כתיב הנה וכתיב באשתו בבת בנה ובבת בתה (כתיב) שארה הנה זמה היא. נמצא בה הנה וזמה ובבת בנו ובבת בתו הנה יליף הנה מהנה מה אילו כתיב בהן הנה וזמה עמה. וכתיב קרא אחרינא ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה היא באש ישרפו אותו ואתהן האי זמה דכתיב הכא מופנה הוא לדין ממנו בכל מקום שכתב בו זמה בשרפה כמו אלו הנה נמצא כל אדם עם בתו ובת בנו ובת בתו וכולן דינו עמהן בשרפה ואמרינן סד"א מדגלי רחמנא בת כהן עם אביה בשריפה מכלל שבת ישראל עם אביה אינה בשרפה ולאפוקי מג"ש דיליף רבה קמ"ל דלא ואסיק' כי הא דתניא בת כהן שנישאת לישראל או אפילו לכותי ולחלל ולנתין ואכלה בתרומה משלמת קרן ו) וחומש ואם זינתה נידונית בשריפה ואע"פ שנתחללה: **אמר** מר ר' אליעזר אומר את אביה (היא מחללת היא) בשרפה ואת חמיה בסקילה. ואמרינן מאי את אביה ואת חמיה אילימא את אביה שזינתה מאביה ואת חמיה שזינתה את חמיה. מאי אתא ר' אליעזר לאשמעינן כולי עלמא ואפילו בת ישראל בתו בשרפה וכלתו בסקילה. אלא את אביה ברשות אביה כלומר ארוסה ואת חמיה ברשות חמיה כלומר נשואה כמאן לא כרבנן

ו) [הנה נגמרו אותה אליבא דרבנן דאיתנו משלמת חומש יאולי דע"ש נפל בדברי רבינו וכ"ל ולא חומש]

סירכא נקט. פ"ה והא דקאמר את אביה ולא נקט לשון ארוסה ולשון נשואה סירכא נקט וקשה דבכל הספרים כתיב והא דקאמר את אביה בשריפה ויש לומר דנותן טעם במה טעה התנא ששנה את אביה בשריפה כיון שהיא בסקילה ומשני סירכא נקט סירכיה דקרא דכתיב את אביה היא מחללת בתש תשרף ומיהו קשה דלא יהיב טעמא אלא אמאי נקט את אביה בשריפה אבל בכלתו לא יהיב טעמא וי"ל דהא דקתני את אביה בשריפה סירכא נקט משום דבעלמא בתו בשריפה וכלתו בסקילה:

הלכתא למשיחא. בפרק ב"ש (זבחים (מה.)) פריך נמי הכי והא דפסקינן הלכה כר' יוסי ס) (במשנת) י' יוחסין (קדושין דף עב:) דעתידי' ממזרים ליטהר נ"מ בזה"ז אלא להתרחק ממשפחות שאינן ידועות דבמזמר שאינו ידוע מיילי ובפ"ק דיומא (ד' יג. ושם) דפסקו כרבי יוסי לאשון חוזר לעבודתו נ"מ לגשיא לו פרנס שנתמנה על הציבור ועבר מחמת האונס מיהו בפ"פ התכלת (מנחות נג. ושם) קשה דפסק ר' יוחנן כאחת ט) (שאול) בן דוסאי ונראה דרב יוסף פריך דוקא הכי הכא ובפ' ב"ש (זבחים ד' מה.) והר"ר חיים פירש דלא פריך אלא היכא דאיכא תרתי שהוא למשיחא וגם עושה איסורא כיון דליכא נפקותא אלא על ידי איסור אין לפסוק הלכה ט) למשיחא וי"ל דלא פריך אלא ט) היכי דלא נ"מ אלא לייחס ליחסי דשמעתין כדמסיק אבל הכי יש נפקותא איסור והיתר אף על גב דהוי למשיחא ט):

לאחיו ולא לאחותו. תימה ת"ל מדכתיב היא ולא בועלה היא ולא זוממיה וי"ל דאי מהיא לאחות לא הוה ממעטינן זוממים משום דבעינן כאשר זמם קמ"ל לאחיו ולא לאחותו ואי מהתם ה"א ה"מ היכא דמעידין נמי על הבועל:

ורבי ישמעאל סבר מדקא"ל בת ובת בו'. וא"ת היכי ס"ד דהדר ביה דאם כן בת ובת למה ליה ט) דהא לא אתא בת ובת אלא לאפוקי מג"ש וי"ל דלא תימא דוקא ארוסה מדינא לעיל דמה כשהוציא את ישראל לסקילה ארוסה ולא נשואה: ההיא

לעולם כרבי ישמעאל והכי קאמר את אביה ברשות אביה בשריפה ואת חמיה מחמיה בסקילה וכל אדם בחנק אמר רבא מאי שנא או אידי ואידי ממש או אידי ואידי רשות אלא אמר רבא לעולם כר"ש וקסבר ר"א נשואה כארוסה מה ארוסה חד דרגא מסקינן לה מסקילה לשריפה אף נשואה חד דרגא מסקינן לה מחנק לסקילה מתקיף לה ר' חנינא הא אידי ואידי ר"ש בשריפה קאמר אלא אמר רבינא לעולם כרבנן ואיפוך את אביה בסקילה ואת חמיה בשריפה והאי דקאמר את אביה סירכא בעלמא נקט: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב הלכה כדשלח רבין משמיה דרבי יוסי ברבי חנינא אמר רב יוסף הלכתא ט) למשיחא א"ל אביי אלא מעתה שחיטת קדשים לא ליתני הלכתא למשיחא אלא ט) דרוש וקבל שכר הכא נמי דרוש וקבל שכר הכי קאמרי הלכתא למה לי סוגיא דשמעתא הלכה קאמר מאי רבי ישמעאל דתניא [1] ובת [איש] כהן כי תחל לזנות בנערה והיא ארוסה הכתוב מדבר אתה אומר בנער' והיא ארוסה או אינו אלא אפי' נשואה ת"ל [2] איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנואפת והנואפת הכל היו בכלל הנואף והנואפת הוציא הכתוב בת ישראל בסקילה ובת כהן בשריפה מה כשהוציא הכתוב את בת ישראל לסקילה ארוסה ולא נשואה אף כשהוציא הכתוב בת כהן לשריפה ארוסה ולא נשואה זוממיה ובועלה בכלל [3] ועשיתם לו כאשר זמם וגו' בועלה מאי כאשר זמם איכא אלא אזוממיה בכלל מיתת בועלה משום שנאמר ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ט) ולא לאחותו דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר אחת ארוסה ואחת נשואה יצאת לשריפה יכול אפילו פנויה נאמר כאן [1] אביה ונאמר להלן [4] אביה מה להלן זנות עם זיקת הבעל אף כאן זנות עם זיקת הבעל א"ל ר' ישמעאל אי מה להלן נערה והיא ארוסה אף כאן נערה

והיא ארוסה א"ל ר"ע ישמעאל אחי [1] בת ט) ובת אני דורש א"ל וכי מפני שאתה דורש בת ובת נוציא זו לשריפה אם משמע להביא את הנשואה הביא את הפנויה ואם משמע להוציא את הפנויה הוציא את הנשואה ור"ע אהני גזירה שוה למעוטי פנויה ואהני בת ובת לרבות את הנשואה ורבי ישמעאל סבר מדקאמר ליה בת ובת ש"מ הדר ביה מגזירה שוה ט) ור' ישמעאל האי בת ובת מאי דריש ביה מיבעי ליה לכדתני אבוהי דשמואל בר אבין לפי שמצינו שחלק הכתוב בזכרים בין תמימים לבעלי מומין יכול נחלוק בבנותיהן ת"ל בת ובת ורבי עקיבא [5] מוהם מקריבים והיו קדש נפקא ור' ישמעאל אי מההיא הוה אמינא ה"מ אינהו אבל בנותיהן לא קמ"ל ורבי ישמעאל האי

ואחת נשואה. דקרא קתמא כתיב: אמר לו רבי ישמעאל. הואיל ודורש אתה גזירה שוה דרוש נמי הא דבארוסה משמעי: כת וכת. וי"ו יתירה לרבות הנשואה: גוליא זו בשריפה. ונחמיר עליה ממיתה המפורשת בה דהוי חנק דאם משמע גזירה שוה להביא את הנשואה הביא נמי את הפנויה ואם משמע להוציא פנויה הוציא וכו': ורבי ישמעאל. דפריך ליה אם משמע וכו' לא ידע דעתיה דרבי עקיבא והוה סבירא ליה מדמהדר ליה בת ובת אי דורש שמע מינה דרבי עקיבא הדר ביה מגזירה שוה והכי קאמר ישמעאל אחי אין אי דורש גזירה שוה זו לאתא בת ובת ואפקה והכי קאמר ליה אם כן למעוטי פנויה מנא לך: בזכרים. בכהנים: בין תמימים לבעלי מומין. לענין עבודה יכול אף בנות בעלי מומין יצאו מכלל קדושתן ויהיה דינם כבנות ישראל אם זנו: והיו קדש. לרבות אף בעלי מומין לקדושה: הני מילי. דנפקי שאף בעלי מומין בקדושתן מוהיו קדש: אינהו. הכהנים עצמן נתרבו לקדושה שלא תאמר הואיל ופסולין לעבודה יהיו מותרין לטמא למתים: ור' ישמעאל. דנפקא ליה במה מצינו ולא לאיצטריך ג"ש: הלי

עין משפט נר מצוה

כב א מי" פ"כ מהלכות עדות הלכה י:

רבינו חננאל

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב הלכתא כדשלח רבין משמא דר' יוסי ברבי חנינא ומחמה רב יוסף הלכתא למשיחא כלומר דיני נפשות עכשיו אין דנין אין צריכין זו ההלכה אלא בימות המשיח. א"ל אביי אלא מעתה שחיטת קדשים נמי הכי וכי יש עכשיו מקדש להקריב בו קדשים אלא דרוש וקבל שכר הכי נמי דרוש וקבל שכר ואסיק' סוגיא דשמעתא הלכה כוותיה קאמרינן מאי ר' ישמעאל דאמרינן לעילא ולא כר' ישמעאל דתניא בת כהן כי תחל לזנות בנערה ארוסה הכתוב מדבר דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אחת ארוסה ואחת נשואה יצאת לשרפה פנויה יכול אפילו פנויה כו' עד א"ל רבי עקיבא ישמעאל אחי בת ובת אני דורש כלומר היה לו לומר בת כהן כי תחל לזנות למה אמר ובת כהן לא הוסיף ו' אלא לרבות אחת ארוסה ואחת נשואה לשרפה א"ל ר' ישמעאל וכי מפני שאתה דורש בת ובת נוציא נשואה בת כהן לשרפה אם ובת משמע להביא הנשואה אפי' פנויה בת כהן נמי שזינתה בשרפה ואסיק' בעינן זנות עם זיקת הבעל ומייתי לה ר"ע בגזירה שווה ובמדרש בת ובת וזו השמועה עוד ביבמות פ' [אלמנה לכה"ג (דף סח:)) ור' ישמעאל האי בת ובת מאי

מסורת הש"ס

ס) זבחים מה., כ) [שם לקמן עא. סוטה מד.], ג) [לקמן נ.], ד) [ענין וי"ו דקדרים יומא מה. וש"נ], ה) [ענין תוספות יבמות סח: ד"ה המלון], ו) [ל"ל מהסס], ז) [והוליא רש"ש], ח) [נועלה הן רש"ש], ט) [ל"ל בפרק], י) [ל"ל יומ'], כ) [שיהיו כולם לעיקים כ"כ תוספות יבמות בפ"ק דיומא יג. ד"ה הלכה], ל) גי' רש"ש הכא], מ) [ועיין תוספות יומא יב. ד"ה הלכה וכו'], נ) רש"ל גרס כאלו וי"ל,

תורה אור השלם

1. ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת את אביה תשרף:
ויקרא כא ט
2. ואיש אשר ינאף את אשת איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנאף והנאפף:
ויקרא כ י
3. ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערתה הרע מקרבך:
דברים יט יט
4. והוציאו את הנער אל פתח בית אביה וסקלוה אנשי עיר באבנים ומתה כי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך:
דברים כב כא
5. קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי יי לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש:
ויקרא כא ו

מוסף רש"י

הלכתא למשיחא. הרי קבע לנו הלכה לגריסה לנו לימות המשיח כשיבנה בית המקדש ועכשיו לא הוצרכנו לה (זבחים מה.). לאחיו ולא לאחותו. כל היכא דבעדותן מתיירין אים ואסה ודינן חלוק כי הכא, לו הוקשו (לקמן צ.) ולא כאשר זמם לעשות לאחותו, אבל בכל שאר מיתות השוה הכתוב אשה לאיש חוזממי אשה והבדין חוזממי איש, כגון שהעידוה שהבדה את הנפש, שחללה את השבת, נהרגין במיתתה, שלא מיעטו כאן אחותו אלא במקום שיש לקיים בהן הזמה במיתת הבועל (דברים יט יט).

מסורת הש"ס

א) [לעיל מב:], ב) [לעיל מה. וש"נ], ג) [עיין תוספות סוטה יט: ד"ה ר' יהודה], ד) ל"ל ברבי, ה) [פסחים עה.], ו) [פסחים עה. לקמן לד. שבת קיג:], ז) [לעיל מב:], ח) לעיל מה. כתובות לז: פסחים עה. [סוטה מ: ב"ק נא.], ט) [ל"ל אלעזר],

תורה אור השלם

1. וכת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף: ויקרא כא ט
2. את מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יי ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל: במדבר יז ג
3. בחנפי לעגי מעוג חרק עלי שנימו: תהלים לה טז
4. ותצא אש מלפני יי ותאכל אותם וימתו לפני יי: ויקרא י ב
5. לא תקם ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יי: ויקרא יט יח

גליון הש"ם

תוס' ד"ה ההיא וכו' וא"ת הא אבריגן ס' הישן. עיין תשובת מעיל צדקה סי' מה:

לעזי רש"י

טינלי"ש. מלקחיים.

מוסף רש"י

נגמר הדין. למוכה (לעיל מב:). היה גבוה שתי קומות. ומפילו מסם לתרן (לעיל מה:). פתילה של אבר. ממיכו וזוקקו לתוך פיו (פסחים עה ו). מפרים הנשרפים. פר העלם דבר של צבור ופר כהן משיח, שאינן נאכלין אלא נשרפין כדכתיב והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה וגו' (לעיל מב:).

עין משפט נר מצוה

בג א מיי' פט"ו מהל' סנהדרין הלכה ג סמג עשין קיב:

רבינו חננאל

דריש ביה הכי לפי שמצינו שחלק הכתוב בכהנים זכרים בין תמימים לבעלי מומים יכול נחלוק בבנותיהם ואם יש בהן מום נפסלו מן הכהונה ודינם כדין בנות ישראל ת"ל בת ובת ואפילו שיש בהן מומין בנות כהן הן: **תני** ר' ירמיה מה ת"ל את אביה היא מחללת שאם היו נוהגין בו קודש נוהגין בו חול היו נוהגין בו כבוד נוהגין בו בזיון. אומרין ארור שזה ילד ארור שזה גידל ארור שזה יצא מחלציו. אמר רב אשי כמאן קרינן רשיעא בר רשיעא ואפילו לרשיעא בר צדיקא כמאן כהאי תנא יר' ישמעאל נמי כהאי תנא סבירא ליה: כיון דתנא נגמר הדין מוציאין אותו לסקילה כו' עניינא דנסקל תני [נמי] הכא זו מצות הנסקלין והדר תני מצות הנשרפין [במצות הנשרפין] היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו כו' עד ומדליק פתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת וחומרת את בני מעיו מאי פתילה רב מתנה אמר פתילה של אבר יליף שריפה שריפה מעדת קרח. דכתיב בעדת קרח את מחתות החטאים האלה בנפשותם כלומר מגופה של מחתה נשרפה נשמתם שריפת נפש ובשר קיים אף הבא בענין שריפת נפש וגוף קיים והיא פתילה של אבר. ר' אלעזר אמר שריפת עדת קרח שריפת גוף נמי הואי אלא שריפה שריפה מבני אהרן יליפנן דכתיב בהו וימותו לפני ה' שריפתן כעין מיתה הואי מה מיתה נטילת נשמה וגוף קיים אף שריפה בני אהרן נטילת נשמה וגוף קיים ותרוייהו אית להו פתילה של אבר. ורב מתנה אומר בני אהרן שריפת גוף הוי כאבא יוסי בן דוסתאי דתני שני חוטי אש יצאו מבית קדשי הקדשים ונחלקו לארבעה ונכנסו ב' בחוטמו של זה וב' בחוטמו של זה ושרפום ואקשינן והא כתיב ותאכל אותם כלומר ותאכל אותם אכילה (מבחוץ) משמע ושנינן אותם ולא בגדיהם. ומפני מה לא למדו שרפה שרפה מפרים הנשרפין דבענין דומין הלומדין מן המלמדין וכך הוא הדין. יליפי אדם מאדם שכן הנהג אדם ועדת קרח או בני אהרן כולן אדם. וכולן חוטאין וכולן איבוד נשמה בלבד. ואין בהן תורת פיגול לאפוקי פרים הנשרפים שאינן בני אדם ואין נשרפין בשביל שחטאו ובשרם הוא הנשרף ולא נשמתן והן נעשין פיגול אדרבה מפרים הנשרפים הוה ליה למילף שכן שניהן הפרים והנהרג חרץ לעזרה שריפתם ושניהן מכשירין

האי את אביה היא מחללת מאי דריש ביה מבעי ליה לכדתניא היה רבי מאיר אומר מה ת"ל את אביה היא מחללת שאם היו נוהגין בו קודש נוהגין בו חול כבוד נוהגין בו בזיון אומרין ארור שזו ילד ארור שזו גידל ארור שיצא זו מחלציו אמר רב אשי כמאן קרינן רשיעא בר רשיעא ואפי' לרשיעא בר צדיקא כמאן כהאי תנא: זו מצות הנסקלין: מאי תנא דקתני זו מצות הנסקלין משום דתנא [ו]נגמר הדין מוציאין אותו לסקלו [ז]בית הסקילה היה גבוה שתי קומות ואיידי דקא בעי למיתנא מצות הנשרפין תנא נמי זו מצות הנסקלין: **מתני'** [ח]מצות הנשרפין היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו ר' יהודה אומר אף הוא אם מת בידים לא היו מקיימין בו מצות שריפה אלא פותח את פיו [ט]בצבת שלא בטובתו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו אמר רבי אלעזר [י](בן) צדוק מעשה בבת כהן אחת שזינתה והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה אמר(ו) לו מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי: **גמ'** מאי פתילה [כ]אמר רב מתנה פתילה של אבר מנא לן אתיא שריפה שריפה מעדת קרח מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים רבי אלעזר אמר [ל]אתיא שריפה שריפה מבני אהרן מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים מאן דיליף מעדת קרח מנא ליה דכתיב [2]ואת מחתות החטאים האלה בנפשותם שנשמתן נשרפת וגוף קיים ואידך ההיא שריפה ממש היא ומאי בנפשותם שנתחייבו שריפה על עסקי נפשותם כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב [3]בחנפי לעגי מעוג חרק עלי שנימו בשביל חנופה שהחניפו לקרח על עסקי לגימה חרק עליהן שר של גיהנם שניו ומאן דיליף מבני אהרן מנא ליה דכתי' וימותו לפני ה' כעין מיתה ואידך ההוא שריפה ממש הואי ומאי דכתיב [4]וימותו דאתחיל בהו מגואי כעין מיתה דתניא אבא יוסי בן דוסתאי אומר שני חוטין של אש יצאו מבית קודש הקדשים ונחלקו לארבע ונכנסו שנים בחוטמו של זה ושנים בחוטמו של זה ושרפום והכתיב [4]ותאכל אותם אותם ולא בגדיהם ונילף [מ]מפרים הנשרפים מה להלן שריפה ממש אף כאן שריפה ממש מסתברא מאדם הוה ליה למילף שכן אדם חוטא נשמה פיגול אדרבה מפרים הנשרפים הוה ליה למילף שכן מכשיר לדורות הנך נפישין מאן דיליף מעדת קרח מאי טעמא לא יליף מבני אהרן ההוא שריפה ממש הואי ונילף מינה [נ]אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר קרא [5]ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה וכי מאחר דאיכא דרב נחמן גזרה שוה למה לי אי לאו גזרה שוה הוה אמינא שריפת נשמה וגוף קיים לאו שריפה היא כלל ואי משום ואהבת לרעך כמוך לפיש ליה חבילי זמורות כי היכי דלישרוף לעגל קמ"ל: וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן אמר לו נדב לאביהוא אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור אמר להן הקב"ה הנראה מי קובר את מי אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי נפישי גמלי סבי דטעיני משכי דהוגני אמר רבי [ס](אליעזר) למה **ההיא** שריפה ממש הואי. בת"כ איכא ב' בריתות שנויות סתם דפליגי מעיקרא קתני כילד היתה מיתתן שני חוטין כו' ונשרף גופן ובגדיהן קיימין שנאמר ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו ובתר הכי גבי יבמות את הבריה קתני שריפת נשמה וגוף קיים ס' ות"ת והא אמרי' בפ' היפן (סוכה דף כה: וסס) מיפאל ואלצפן היו שנדחו לפסח שני ואי שריפה ממש הואי לא נטמאו ויש לומר דשלדן קיימת הוה כדאמר בהמפלת (נדה דף מז:) מת שנשרף ושלדו קיימת טמא:

אותם ולא בגדיהם. ואם תאמר והא כתיב (ויקרא י) ושאלו אחיהם אחיהם לומר דלא ידעינא אם בכותנות הנשאים או בכותנות הנישאים:

ונילף מפרים הנשרפים. המ"ל ותהנת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה: **שכן** מכשיר. תימה דלא מסיב מכפר כדאמר בפרק גמר הדין (לעיל דף מב.):

הנך נפישי. ומשום הכי לא קאמר הכא מכשיר ממכשיר עדיף כדאמרינן בפרק גמר הדין (סס) א"נ מכשיר דהתם עדיף שזה הכשירו בכך וזה אדרבה נפסל בכך: טעה

כמו שפירשנו למעלה. ושניהן נוהגין לדורות לאפוקי הני ששריפתן בעזרה היא ואינם לא מכפרין ולא מכשירין ואינן נוהגין לדורות דמאי דהוה הוה ושנינן הנך נפישן אלו שנים ואלו ג' ולתרוייהו חד שריפת נשמה וחד שריפה ממש מאי טעמא ילפי משריפת נשמה נילפו משריפה ממש. אמר רב נחמן אמר קרא ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה. וזו היא פתילה של אבר: **פי'** לעגל. מהרה: וכבר היו משה ואהרן מהלכין ונדב ואביהוא באין אחריהן ואמרו זה לזה מתי ימותו שני זקנים הללו ואנו שנינו ננהיג הדור והקב"ה אומר עתה תראו מי קובר את מי והיינו דאמרי אינשי נפישי גמלי סבי דטעיני משכי מהוגני פי' רבים גמלים זקנים נושאים עורות של

[1]את אביה היא מחללת מאי דריש ביה מבעי ליה לכדתניא היה רבי מאיר אומר מה ת"ל את אביה היא מחללת שאם היו נוהגין בו קודש נוהגין בו חול כבוד נוהגין בו בזיון אומרין ארור שזו ילד ארור שזו גידל ארור שיצא זו מחלציו אמר רב אשי כמאן קרינן רשיעא בר רשיעא ואפי' לרשיעא בר צדיקא כמאן כהאי תנא: זו מצות הנסקלין: מאי תנא דקתני זו מצות הנסקלין משום דתנא [6]נגמר הדין מוציאין אותו לסקלו [7]בית הסקילה היה גבוה שתי קומות ואיידי דקא בעי למיתנא מצות הנשרפין תנא נמי זו מצות הנסקלין: **מתני'** [8]מצות הנשרפין היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו ר' יהודה אומר אף הוא אם מת בידים לא היו מקיימין בו מצות שריפה אלא פותח את פיו [9]בצבת שלא בטובתו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו אמר רבי אלעזר [10](בן) צדוק מעשה בבת כהן אחת שזינתה והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה אמר(ו) לו מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי: **גמ'** מאי פתילה [11]אמר רב מתנה פתילה של אבר מנא לן אתיא שריפה שריפה מעדת קרח מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים רבי אלעזר אמר [12]אתיא שריפה שריפה מבני אהרן מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים מאן דיליף מעדת קרח מנא ליה דכתיב [2]ואת מחתות החטאים האלה בנפשותם שנשמתן נשרפת וגוף קיים ואידך ההיא שריפה ממש היא ומאי בנפשותם שנתחייבו שריפה על עסקי נפשותם כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב [3]בחנפי לעגי מעוג חרק עלי שנימו בשביל חנופה שהחניפו לקרח על עסקי לגימה חרק עליהן שר של גיהנם שניו ומאן דיליף מבני אהרן מנא ליה דכתי' וימותו לפני ה' כעין מיתה ואידך ההוא שריפה ממש הואי ומאי דכתיב [4]וימותו דאתחיל בהו מגואי כעין מיתה דתניא אבא יוסי בן דוסתאי אומר שני חוטין של אש יצאו מבית קודש הקדשים ונחלקו לארבע ונכנסו שנים בחוטמו של זה ושנים בחוטמו של זה ושרפום והכתיב [4]ותאכל אותם אותם ולא בגדיהם ונילף [13]מפרים הנשרפים מה להלן שריפה ממש אף כאן שריפה ממש מסתברא מאדם הוה ליה למילף שכן אדם חוטא נשמה פיגול אדרבה מפרים הנשרפים הוה ליה למילף שכן מכשיר לדורות הנך נפישין מאן דיליף מעדת קרח מאי טעמא לא יליף מבני אהרן ההוא שריפה ממש הואי ונילף מינה [14]אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר קרא [5]ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה וכי מאחר דאיכא דרב נחמן גזרה שוה למה לי אי לאו גזרה שוה הוה אמינא שריפת נשמה וגוף קיים לאו שריפה היא כלל ואי משום ואהבת לרעך כמוך לפיש ליה חבילי זמורות כי היכי דלישרוף לעגל קמ"ל: וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן אמר לו נדב לאביהוא אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור אמר להן הקב"ה הנראה מי קובר את מי אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי נפישי גמלי סבי דטעיני משכי דהוגני אמר רבי [15](אליעזר) למה

מאי זו. אהיכא קאי: **מתני' מקעין אותו.** שלא יתכפך אחה ואחה ותפול הפתילה על בשרו מבחוץ: **קשה לתוך הרכה.** כורכין סודר קשה לתוך הרכה מפני שהרכה אינה מוקפת לפתוח פיו והקשה מחבל את גרונו ומנוולתו לפיכך קשה מבפנים לחנוק ורכה מבחוץ להגין: **ומדליק את הפתילה.** בגמרא מפרש פתילה של אבר: **מדליק.** מתיך: **וחומרת את בני מעיו.** לשון חמרמרו מעי (איכה ג) כוולת: **רבי יהודה אומר.** אין חונקין אותו בסודרין דאף הוא אם היה מת בידים ע"י מניקתם קודם זריקת הפתילה לא היו מקיימין מצות שריפה. אף הוא לישנא בעלמא הוא כלומר אם יתיקיומו אף הוא ימות בידים ואין זו שריפה: **בצבת.** ענלי"ש בלע"ז: **לא היה כ"ד של אותו שעה בקי.** לדוקין היו שאין להם ג"ש אלא קרא כמשמעו: **גמ' מנא לן.** דכי האי גוונא שריפה היא דקאמר רחמנא: **אתיא שריפה שריפה.** כתיב הכא (ויקרא כא) באש תשרף וכתיב התם (במדבר יז) אשר הקריבו השרופים מה להלן גוף קיים ולקמן פריך מנא לן: **מבני אהרן.** דכתיב בהו (ויקרא י) יבכו את השריפה: **מנא לן.** דעדת קרח הכי הוו: **בנפשותם.** ולא בגופם: **שריפה ממש.** הלכך על כרחיך לא מצי למילף גוף קיים מהתם. ולקמן פריך ותהוי שריפה ממש ולילף שריפת בית דין מייה ותהוי ממש: **על עסקי נפשותם.** על חנופת אהילה ושתיה הנכנסת בנפשותם: **בחנפי לעגי מעוג.** בשביל חנופה של לגימות מעוג שהאכילם והשקם קרח לעדתו ונתחברו עמו חרק עלי וגו'. מעוג לשון דבר הנאכל כדכתיב (מ"א יז) באלמנה הנרפית שאמרה לאליהו חי ה' אלהיך אם יש לי מעוג: **מנא לן.** דגוף קיים בבני אהרן: **שריפה ממש.** אף הגוף אבל מבפנים התחילה שריפתן ושרפה והלכה עצמות ובשר: **והא כתיב ותאכל אותם.** דמשמע מיעוט אותם ולא דבר אחר ואם הכל נשרף מאי קא ממעט. ומשני אותם ולא בגדיהם: **שכן אדם חוטא נשמה פיגול.** אדם מאדם חוטא מחוטא נטילת נשמה מנטילת נשמה אבל שריפת פרים אין בהם נטילת נשמה שכבר הן נשחטין: **פיגול.** דבר שאין בו פיגול מדבר שאין בו פיגול: **מכשיר.** שריפת ב"ד מכשיר הכשר מצות המקום וכן פרים הנשרפים אבל שריפה דהני לאו בידי אדם הוה שיקיימו בהם מצות המקום: **ולדורות.** דבר הנוהג לדורות מדבר הנוהג לדורות: ופרכינן **מאן דיליף מעדת קרח מ"ט לא יליף מבני אהרן משום דקסבר שריפה ממש הואי ותהוי שריפה ממש ונילף שריפת ב"ד מייה.** לשריפה ממש דהוה ליה אדם מאדם וחוטא מחוטא ונשמה ופיגול: **לאו שריפה היא.** ובב"ד שריפה כתיב ואי אתה רשאי לברור לו זו שאינה קרויה שריפה: **ואי.** בעי לקיומי ואהבת לרעך כמוך אפיש ליה חבילי זמורות: **לעגל.** מהר: **קמ"ל.** ג"ש דמיקריא נמי שריפה והשתא דאיהי מיקריא שריפה ברור אותה לו מדרב נחמן: **וכבר היו.** אידי דאיהי בני אהרן תנא ליה הכא לאשמועינן דבשביל שהיו מבקשים שרה ורבנות אמו: **נפישי גמלי סבי דטעיני משכי דהוגני.** הרבה גמלים זקנים שטעונים עורות גמלים יונקין שאמו. בכרי מדין ועיפה (ישעיה ס) מתרגמינן הוגני. בכרה קלה (ירמיה ג) היינו גמלה נערה ויונקה שהיא קלה ועסקיה רעים ממאת שלא הורגלה לטעון משאוי: למה